

Reactie AOb

Beste Michel van Nispen.

Hierbij reageert de AOb op het concept wetsvoorstel: Meer en beter bewegingsonderwijs. Een mooi initiatief waarvan wij de intentie ondersteunen, maar toch zien wij wat haken en ogen.

Het streven naar drie uur bewegingsonderwijs is een mooi streven, maar het is de vraag of dit haalbaar is in de praktijk. Scholen hebben vaak te weinig geld om vakleerkrachten aan te stellen en de gymzaal ligt bij veel scholen niet naast de deur. De AOb pleit dan ook voor betere accommodaties en bevoegde leraren voor de klas.¹ Wij vinden het onverstandig om 3 klokuren bewegingsonderwijs verplicht te stellen en ook alleen vakleerkrachten bevoegd te laten zijn voor het geven van gym vinden wij geen goed idee. Hieronder zullen we dit beargumenteren.

Bevoegde leraren voor de klas

Voor ons hoeven dit niet per definitie vakleerkrachten te zijn. Dit kunnen ook groepsleerkrachten zijn met een gymbevoegdheid. Voor de AOb is het in ieder geval niet acceptabel om onbevoegde leraren voor de klas te zetten (dit geldt dus ook voor leraren in opleiding). In de MvT wordt beweerd dat er geen gebrek is aan ALO-opgeleide vakleerkrachten.² Wij denken dat het wel degelijk moeilijk wordt om voldoende ALO-leerkrachten te vinden die gaan lesgeven in het basisonderwijs, zeker in gebieden waar scholen verder uit elkaar liggen. Wel zien wij de meerwaarde van vakleerkrachten en zouden het goed vinden als het inzetten van vakleerkrachten gestimuleerd wordt.

Het idee om vakspecialisten voor 0,2 fte in te laten schrijven in het Register³ als leraar bewegingsonderwijs is volgens ons niet het goede middel om inzetbaarheid af te dwingen. Met het register laten leraren zien dat ze bevoegd en bekwaam zijn. Bovendien bestaat de bevoegdheid bewegingsonderwijs niet en kunnen ze zich ook niet op deze wijze registreren, dus kan op deze wijze de inzetbaarheid niet afgedwongen worden.

In de MvT wordt voorbijgegaan aan de meerwaarde van een groepsleerkracht die gymles geeft. Voor de groepsleerkracht zorgen de gymlessen namelijk voor een volledig beeld van de leerling. In een gymzaal laat een leerling soms hele andere dingen zien. Ook krijg je als leerkracht goed zicht op sociale kwaliteiten zoals samenwerken, overleggen, aanmoedigen, etc.

Ongewenst: 3 uur bewegingsonderwijs verplicht stellen.

De AOb vindt dat bewegingsonderwijs geen bijzondere positie moet krijgen in het curriculum. De AOb onderschrijft dat bewegen belangrijk is en dat kinderen goed en voldoende bewegingsonderwijs krijgen, maar dan vooral gekoppeld aan onderwijs. Het is de vraag of de oplossing van problemen als overgewicht en ongezonde leefstijl in het

¹ Zie ook op blz. 10 MvT: De drie meest genoemde belemmeringen om uitbreiding van de lestijd te realiseren zijn: onvoldoende financiële middelen (63%), onvoldoende accommodatie (45%) en te weinig bevoegde leerkrachten (36%). Ook te weinig tijd in het rooster wordt genoemd.¹

² Zie MvT blz 12.

³ Zie MvT blz 12.

onderwijs liggen.⁴ De AOb denkt van niet en vindt dat er steeds meer maatschappelijke problemen op het bordje van de leraar komen. Dat gesuggereerd wordt dat de oplossing van overgewicht en een ongezonde leefstijl in het onderwijs ligt vinden wij dan ook ongewenst.

Zoals bekend is het niet gebruikelijk om een minimum aantal uur voor een bepaald vak vast te leggen in het basisonderwijs. Een uitzondering maken voor bewegingsonderwijs vinden wij niet logisch, want dat zou betekenen dat bewegingsonderwijs belangrijker is dan alle andere vakken in het basisonderwijs.

Betere accommodaties

Niet iedere school heeft een gymzaal. Sterker nog: sommige scholen hebben niet eens een sportlokaal in de buurt. Dat dit geen probleem is⁵, herkennen wij niet. Er gaat door gebrek aan schoolnabije accommodaties veel kostbare lestijd verloren met de reis naar het sportcomplex. Soms worden klassen opgehaald en gaat er tijd verloren met het wachten op de bus. Omdat het vaak ook even duurt voordat een hele schoolklas is omgekleed, blijft soms maar weinig van de bestemde tijd over voor het bewegingsonderwijs. Het zou bewegingsonderwijs een enorme impuls geven als iedere school een gymlokaal in of binnen 500 meter van de school zou hebben. Dit kan uiteraard niet budgetneutraal worden ingevoerd.

Tot slot

Er zou meer aandacht moeten zijn voor de dagelijkse lespraktijk. Dus: niet opschrijven dat er drie uur gegymd moet worden, maar stimuleren dat er vakdocenten worden aangenomen en dat scholen deze lessen zorgvuldig plannen. Zodat de meeste tijd wordt geïnvesteerd in het bewegingsonderwijs zelf en niet in de randvoorwaarden.

Wij zien ook een grote rol voor schoolbesturen en gemeenten. Samen zouden zij afspraken moeten maken over de manier waarop kinderen de garantie krijgen voor kwalitatief goede gymlessen, op een locatie die niet te ver van de school aflight. Dat vraagt om een goede organisatie en in sommige gevallen om creatieve oplossingen. Er ligt hier ook een rol voor het Ministerie van Onderwijs. Dat moet bijsturen en controleren. En er zullen dan echt middelen moeten worden vrijgemaakt voor bewegingsonderwijs. Of 150 miljoen voldoende is, kunnen wij op dit moment niet inschatten.

Met vriendelijke groet,
José Muijres
Dagelijks bestuurder AOb

⁴ Zie MvT blz. 5 probleemschets.

⁵ Zie MvT blz. 12. accommodaties.